

İslamiyete muhalif bir babaya karşı tavır nasıl olunmalıdır? Risale-i Nur'da bununla ilgili yazı varmıdır?

İnsanın üzerinde bir çok haklar vardır ki, insan bu haklara riayet etmekle mükelleftir. İnsanın üzerindeki en büyük hak; Allah'ın hakkıdır. Bu hak; ancak onun emir ve yasaklarına uymak ile ifa edilebilir. Şayet diğer haklar, Allah'ın hakkı ile çatışıyor ise, üslubu ile yani kırmadan dökmeden, Allah'ın hakkı öncelik olarak ifa edilir, bu haklardan taviz vermek doğru olmaz.

İnsanın üzerindeki ikinci büyük hak ise; anne baba hakkıdır. Her insan anne ve babasına karşı hürmet ve hizmet etmekle mükelleftir. Fikri, dini inancı ne olursa olsun, anne ve babanın evladı üzerindeki hakkı daimidir değişmez. Lakin anne ve baba açıktan evladına dinini yaşamakta engel çıkarıyor ise, evlat bu noktada anne ve babaya itaat etmez. **Zira "Allah'a itaatin gerekli olduğu yerde, kula itaat edilmez."** önemli bir İslam prensibidir.

Ama diğer noktalarda itaati devam ediyor. Yani evladın, nasıl olsa benim annem veya babam inançsız insanlar, ben onlara hiçbir noktada itaat etmem, onlara saygı göstermem gerekmez demeye hakkı yoktur. İnsan hem Allah'a, hem de anne ve babasına itaat etmekle yükümlüdür, şayet ikisi arasında çakışma olursa, öncelik Allah'a itaat etmektir.

Bizim bu hususta öncelikli vazifemiz; yumuşak ve kavli leyyin bir şekilde anne ve babamıza iman hakikatlerini ulaştırmamızdır. Yani onların hidayeti için güzelce gayret etmemiz gerekir. Bu gayret ister tavır ve ahlakla olur, ister söz ve ilim ile olur.

Şimdi de Üstad'ımızın Risalelerde değindiği birkaç yeri veriyoruz:

"Hem peder ve valideyi şefkatle teşhiz eden ve seni onların merhametli elleriyle terbiye ettiren hikmet ve rahmet hesabına onlara hürmet ve muhabbet, Cenâb-ı Hakkın muhabbetine aittir. O muhabbet ve hürmet, şefkat, Allah için olduğunun alâmeti şudur ki: Onlar ihtiyar oldukları ve sana hiçbir faideleri kalmadığı ve seni zahmet ve meşakkate attıkları zaman, daha ziyade muhabbet ve merhamet ve şefkat etmektir."

لَا تَقُلْ لَهُمَا ۙ أَوْ كِلَاهُمَا ۙ أَوْ كِبَرًا أَحَدُهُمَا ۙ أَوْ كِلَاهُمَا ۙ فَلَا تَقُلْ لَهُمَا ۙ أَوْ كِبَرًا أَحَدُهُمَا ۙ أَوْ كِلَاهُمَا ۙ فَلَا تَقُلْ لَهُمَا ۙ أَوْ كِبَرًا أَحَدُهُمَا ۙ أَوْ كِلَاهُمَا ۙ فَلَا تَقُلْ لَهُمَا ۙ أَوْ كِبَرًا أَحَدُهُمَا ۙ أَوْ كِلَاهُمَا ۙ beş mertebe hürmet ve şefkate evlâdı davet etmesi, Kur'ân'ın nazarında valideynin hakları ne kadar ehemmiyetli ve hakları ne derece çirkin olduğunu gösterir. Madem peder kimseyi değil, yalnız

veledinin kendinden daha ziyade iyi olmasını ister. Ona mukabil, veled dahi pedere karşı hak dâvâ edemez. Demek, valideyn ve veled ortasında fitraten sebab-i münakaşa yok. Zira, münakaşa ya gıpta ve hasetten gelir. Pederde oğluna karşı o yok. Veya münakaşa, haksızlıktan gelir. Velede hak yoktur ki, pederine karşı hak dâvâ etsin. Pederini haksız görse de, ona isyan edemez."

"Demek pederine isyan eden ve onu rencide eden, insan bozması bir canavardır."(1)

(1) bk. [Sözler, Otuz İkinci Söz Üçüncü Mevkif](#)

Konuyla ilgili olarak okuyabilirsiniz:

[Mektubat, Yirmi Birinci Mektup.](#)